

Financiële verordening 2025

Nadere toelichting op
Wet van Wijntjes

AC 26 november 2025

Introductie

- Op 10 november 2021 hebben Provinciale Staten *Motie 103: Wet van Wijntjes* aangenomen.
- Aanleiding was de wens van Provinciale Staten om de prognosekracht van de provincie te versterken, onder meer door het verbeteren van het proces van begroten, het beter in beeld brengen van het vormen en aanwenden van (bestemmings)reserves en het verminderen van de jaarlijkse onderbestedingen van lasten.
- In 2024 is de “Wet van Wijntjes” opgenomen in artikel 13 van de financiële verordening. Bij de formulering van het artikel is rekening gehouden met het Initiatievoorstel commissie Janssen voor wat betreft het niveau waarop de begroting door Provinciale Staten wordt opgesteld (programmaniveau).
- In de Financiële verordening 2025 is de Wet van Wijntjes verplaatst naar artikel 7 (Jaarstukken), lid 8 en is een beperkt aantal tekstuele en technische wijzigingen doorgevoerd om de formulering aan te laten sluiten op de huidige P&C-cyclus. Zo is bijvoorbeeld in lid 2 de verwijzing naar de Slotwijziging verwijderd, omdat de slotwijziging geen beleidsinformatie of toelichting bevat over de verwachte onderbestedingen per programma.
- Deze presentatie bevat een korte toelichting op de Wet van Wijntjes, mede naar aanleiding van de in de vergadering van de commissie BEC van 17 september j.l. gestelde vragen.

Formulering

Oorspronkelijke tekst *Motie103: Wet van Wijntjes*:

Dragen GS op om volgens de Wet van Wijntjes:

- de P&C cyclus en prognosekracht voor het einde van 2022 zodanig op orde te brengen dat onderbestedingen op de lasten tot 2% van de begrotingsomvang beperkt worden;
- van elke verwachte onderbesteding, van meer dan 10% als begroot voor het betreffende beleidsdoel, bij de zomernota en/of slotwijziging een adequate verklaring te geven;
- onderbestedingen op structurele budgetten bij de jaarrekening toe te voegen aan de algemene reserves;
- bestaande reserves zonder plan en/of financiële onderbouwing toe te voegen aan de algemene reserves;
- bij de eerstvolgende revisie van de Financiële Verordening de Wet van Wijntjes op te nemen.

En gaan over tot de orde van de dag

CDA

D66

GroenLinks

ChristenUnie

PvdA

Chris Westerlaken

Marc de Droog

Nelleke Groen

Henriette Rikkoert Marieke Lejeune

Formulering

Huidige formulering in artikel 7, lid 8 van de Financiële verordening 2025

8. Naar aanleiding van de “Wet van Wijntjes” geldt het volgende:
 - a. Gedeputeerde Staten spannen zich in om de onderbesteding van de lasten te beperken tot maximaal 2% van de totale omvang van de lasten in de begroting (exclusief dotaties aan reserves);
 - b. Gedeputeerde Staten lichten verwachte onderbestedingen van meer dan 10% van de begroting bij een programma toe bij de tussenrapportages;
 - c. onderbestedingen op structurele budgetten als gevolg van lagere lasten of hogere baten, van in totaal meer dan 2% afwijking per programma van de begroting, worden, zoals beschreven in het vierde lid, bij de vaststelling van de jaarstukken toegevoegd aan de algemene reserves;
 - d. bestemmingsreserves zonder concrete en onderbouwde bestedingsplannen worden aan het einde van elk boekjaar, bij de vaststelling van de jaarstukken toegevoegd aan de algemene reserves. In de Nota Reserves en voorzieningen wordt dit uitgewerkt.

Toepassing

- Hieronder is op basis van de verschillende weergegeven wat het gerealiseerd percentage onderbesteding bedroeg en hoe dat is bepaald.

Jaarrekening:	Resultaat boekjaar exclusief stortingen reserves	Gerealiseerd resultaat incl. stortingen reserves	Lasten primitieve begroting	Lasten bijgestelde begroting	Onderbesteding primitieve begroting	Onderbesteding bijgestelde begroting
	(€ mln.)	(€ mln.)	(€ mln.)	(€ mln.)	%	
- 2025 Slotwijziging	70.531	68.776	602.323	751.959	12%	9%
-2024	42.563	84.543	547.760	614.120	8%	7%
-2023	-45.935	13.380	544.018	575.012	-8%	-8%
-2022	16.754	46.188	516.178	519.187	3%	3%
-2021	17.474	59.790	469.694	504.501	4%	3%

- 2025 bevat een vrijval van de subsidie “Noordelijke Rondweg Utrecht” circa € 40 miljoen. Gecorrigeerd voor deze vrijval zou het percentage 4% bedragen.
- 2024 bevat een vrijval van de subsidie "Westelijke ontsluiting Amersfoort" circa € 31 miljoen. Gecorrigeerd voor deze vrijval zou het percentage 2% bedragen.

Opmerkingen
commissie
BEC 17
september
2025

Hoe ga je om met tussentijdse aanpassingen van de begroting?
Niet gebruikte middelen tussentijds via de bestemmingsreserves een andere
aanwending geven, dat is niet de bedoeling.

*-> De financiële verordening bevat concrete bepalingen over het omgaan met niet-
bestede structurele en incidentele middelen en de bevoegdheden van GS en PS
daarbij.*

Bosbeleid: doelen worden niet gehaald, niet bestede middelen zouden moeten
terugvallen in de algemene middelen.

*-> Bij het Bosbeleid was er sprake van dat de afgesproken plannen niet in 2025
konden worden gerealiseerd, maar wel in 2026. Daarbij is er sprake van een
bijgesteld kasritme en niet van aangepast beleid. In een dergelijk geval vallen de
niet-bestede middelen niet vrij in de algemene reserve, maar worden deze
doorgeschoven naar een volgend jaar, in overeenstemming met de financiële
verordening.*

Wet van Wijntjes ziet heel uitdrukkelijk toe op de toets einde boekjaar en niet
tussentijds.

Conclusies

In 2026 dient te worden uitgewerkt op welke wijze en in welke P&C-documenten, de toetsing van de Wet van Wijntjes moet worden berekend.

Hierbij is belangrijk om inzichtelijk te maken welke bijzondere posten het resultaat van het boekjaar bevat, die geen onderbestedingen betreffen.

Afsluiting

Zijn er nog vragen of opmerkingen?